

Hoofdstuk 4

De vloek van het opstaan

Sleur

- Permanente herhaling
- Elke dag lijkt op de andere → afstomping
- Geen mogelijkheid er uit te breken → spanningen

Friedrich Nietzsche (1844 - 1900)

Nietzsche

- Domineeszoon
- 1869 hoogleraar filologie in Basel
- 1879 afscheid wegens ziekte. Zwervend bestaan (Sils Maria, Genua, Turijn)
- 1889 geestelijke instorting. Verzorgd door zus Elisabeth
- Overleden in 1900

Nietzsches werk

- Vrijdenker
- Het dyonisische en het apollinische
- Übermensch
- Wil tot macht
- Herenmoraal en slavenmoraal
- Eeuwige terugkeer

Ewige Wiederkehr

- Cyclisch wereldbeeld
- Ontelbare herhalingen
- Natuurwet
- Krachtproef
 - Lebensbejahung
 - Übermensch worden
 - Kunnen leven met de eeuwigheid

Jorge Luis Borges

- Stad van de onsterfelijken
- Bestendigheid → waardeverlies
- Eeuwig uitstel

Uniciteit

- Herhaling → affirmatie of negatie
- Eenmaligheid en wisselvalligheid → waarde
- Besef van het verloop van de tijd

Peter Sloterdijk (*1947)

Sloterdijk

- De kunst van het bij-elkaar-horen
- Hoe bepalen wij de geschiedenis?
- Zelfherhaling door zorg voor nieuwe generatie
- De laatste mens → desintegratie
 - Individualisme
 - Leven in het heden
 - Geen zorg voor de toekomst
- Hedonisme helpt niet lang tegen sleur

Vragen

- Sleur en Lebensbejahung berusten beide op een cyclisch wereldbeeld. Wat is het verschil?
- Hoe kan de ewige Wiederkehr het leven een waarde geven?
- Wat houdt zorg voor de toekomst in bij een cyclisch wereldbeeld?
- Heeft het leven zin dank zij de dood?
- Leven voor de toekomst of leven in het nu?